

Diskulogen

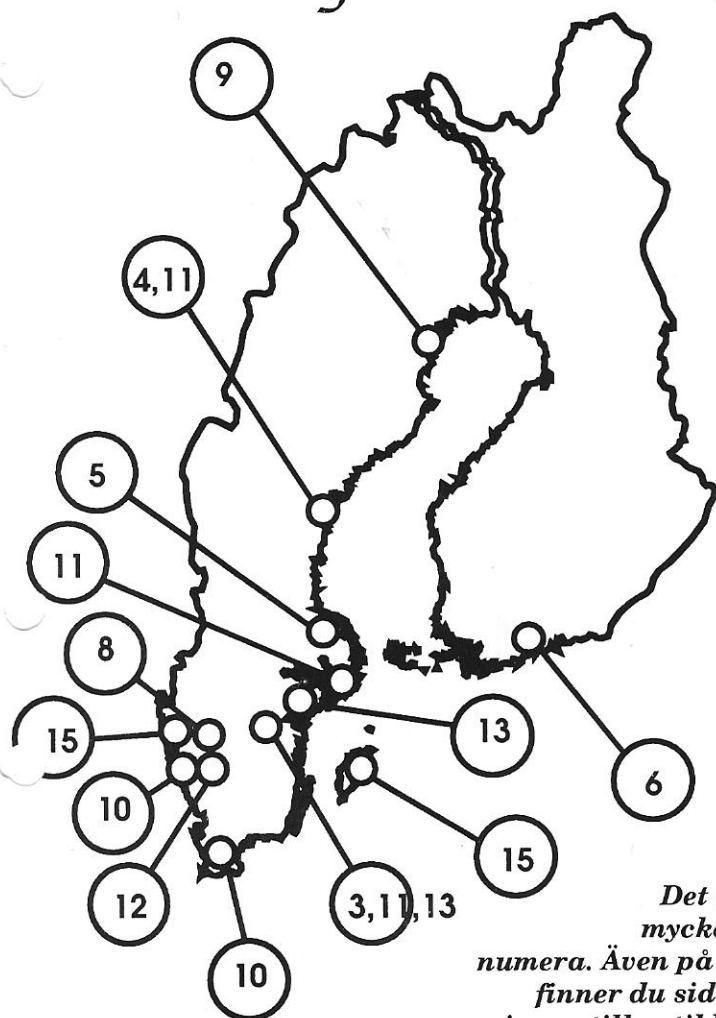
med
SLÄKTFORSKARNYTT

Nummer 28, januari 1993

ISSN 1101-3826

(c) Föreningen DIS

*God fortsättning på det
nya året!*

*Det händer
mycket i DIS
numera. Även på kartan
finner du sidhänvis-
ningar till artiklar med
geografisk anknytning.*

Den tredje
Fakta-
nyckeln hittar
du i mitt-
uppslaget

I DETTA NUMMER

Ordföranden har ordet	2
Några rader från	3
Rapport från DIS 13:e årsmöte .	3
Familjeregister för Medelpad med DISGEN	4
Heraldik och släktforskning, del 2	5
6:e Nordiska mötet för Datorn i Släktforskningen	6
XXXXXX	7
Från fiol till dagbok i run- skrift	8
Kyrkboksregister på diskett	9
Lulebygdens forskarförening förbereder sig	9
DIS SYD	10
Från västlig horisont	10
DIS-VÄST besökte Mormon- kyrkan	10
DIS-MITT bildat	11
Medlemsträff i Öster- götland	11
DIS-ÖST program	11
Släktforskning går lättare med dator	12
DISGEN för PC:	
Kurserfarenheter	13
DISGEN-kurser i Väst	13
TBV-kurser i Linköping och Södertälje	13
Nya medlemmar	14
Forskarkontakt:	
Kan vi hjälpa Tossene och Kville?	15
Slekten Gustafson fra Visby, Gotland	15

Diskulogen med SLÄKTFORSKARNYTT

Medlemsblad för Föreningen för
Datorhjälp i Släktforskningen
Adress: Sandgatan 10 kv,
582 35 LINKÖPING
Tel 013-14 90 43 (telefonsv o fax.)
Ansv. utgivare: Sture Bjelkåker
Redaktör: Björn Johansson
Medlemsbladet utkommer
4 gånger per år.
Prenumeration / Ordinarie
medlemskap: SEK 80:- per år.
Familjemedlem: 40:- per år.
DIS postgiro: 14033-5

DIS styrelse

Ordförande: Sture Bjelkåker,

Hässlegatan 5,
58267 LINKÖPING,
tel 013-15 09 02

Vice ordförande: Lars Blomberg,

Ärenprisivägen 111,
59062 LINGHEM,
tel 013-704 58

Sekreterare: Olof Cronberg,

S.Järnvägsatan 21A,
35234 VÄXJÖ,
tel 0470-217 63

Kassör: Rune Stålefors,

Sländestig. 11,
58258 LINKÖPING,
tel 013-15 30 26

Ordinarie ledamöter:

Ove Billing,
Torngatan 13,
312 31 LAHOLM,
tel 01430-141 20

Björn Johansson,
Bronsåldersgatan 21,
58268 LINKÖPING,
tel 013-15 88 31

Karl-Gustav Junhall,
Enebergsvägen 13,
51100 KINNA,
tel 0320-125 57

Björn Molin,
Trönninge 658a,
43292 VARBERG,
tel 0340-217 19

Göran Tengnér,
Kyrkvägen 13,
18274 STOCKSUND,
tel 08-755 63 56

Suppleanter:

Boo Jonsson,
Hammaréns vä. 47,
13142 NACKA,
tel 08-716 24 35

Bo Kleve,
Kindagatan 45,
582 47 LINKÖPING,
tel 013-14 09 81

Regionföreningar

DIS-MITT Adress/ordförande:

Bernth Lindfors,
Forellvägen 12,
860 20 NJURUNDA
tel 060-315 34

Pg: -

Medl avg 30:-

DIS SYD Adress: Box 96,
245 21 STAFFANSTORP

Ordförande: Ove Billing,

Se DIS styrelse.

Pg 40 25 888-1

Medl avg 40:-

DIS-VÄST Adress:

c/o Roger Björkstam,

Tungevägen 74,

442 50 YTTTERBY

Ordförande: Stig Rahm,

Lars Olssons väg 7,

451 75 UDDEVALLA

tel 0522-868 88

Pg 44 27 547-7

Medl avg 50:-

DIS-ÖST Adress/Ordförande:

Göran Tengnér,

se DIS styrelse.

Pg 10 24 00-9

Medl avg 40:-

Programansvariga

DISGEN - ABC80:

Göran Tengnér, se DIS styrelse.

DISGEN v 5 - PC,

DISGEN - ABC800:

Lars Blomberg, se DIS styrelse.

DISGEN v3.5 - PC:

Björn Johansson, se DIS
styrelse.

DISGEN - STEP/ONE:

Jonas Medin,

Björkliden,

590 61 VRETA KLOSTER

tel 013-613 42

DISGEN v 4 - Macintosh

DISREG - Macintosh:

Arne Wallgren,

Skolvägen 29A,

433 61 PARTILLE,

031-26 87 30

DISBYT - DISFOR - PC,

DISBYT, DISFOR - Macintosh:

Olof Cronberg, se DIS styrelse.

DIS Family

Telefon: 013-13 94 73 (modem)

Hastigheter: 300, 1200, 2400, 4800, 9600

bps (ej split speed). Protokoll: 8 bitar
data, ingen paritet, 1 stoppbit ("8N1").

DISBYT-administration

DISGEN/PC-användare i DIS-VÄST:

DIS-VÄST, c/o Ewert Johansson,

Ungmästareg. 59,

415 06 GÖTEBORG

tel 013-46 13 13

DISGEN/PC-användare i DIS-ÖST:

DIS-ÖST, c/o C-O Sahlin,

Högomsv. 38,

183 50 TÅBY

tel 08-756 33 14

Övriga DISGEN/PC och DISGEN/

MAC-användare:

DIS, c/o Olof Cronberg, se styr.

**Ordföranden
har ordet . . .**

Välkommen DIS-MITT!

Denna gång vill jag börja med att hälsa
DIS-MITT välkommen som den 4:e
regionföreningen, mer om bildandet på
annan plats i detta nummer. Förutom
kurser m m för de enskilda medlem-
marna satsar DIS-MITT redan från
början på gemensamma projekt som tex
inmatning av hela socknar i DISGEN.
En sådan databas får en extra dimension
jämfört med att "bara" göra register över
kyrkböckerna, eftersom som släkt-
relationerna mellan sockenborna kom-
mer med.

DIS i Östergötland

Ett av de områden som hittills saknat
regional DIS-verksamhet i större
omfattning är Östergötland, vilket kan
synas anmärkningsvärt eftersom DIS i
övrigt haft sin tyngdpunkt i Linköping
sedan starten 1980. Nu har dock en
regional medlemsträff hållits och en
kommitté bildats för att försöka utveckla
DIS-verksamheten i Östergötland och
kanske något angränsande landskap.
Blir detta den 5:e regionföreningen?

Bättre lokal

DIS letar nu efter en mer ändamålsenlig
lokal än den nuvarande på Sandgatan
Linköping. Tanken är bl a att möjliggöra
fastare former för föreningens "kansli"
med kanske regelbunden expeditionstid
osv. Därmed skulle kontakterna med
både nuvarande och nya medlemmar
förbättras. Lokalen ska också vara
lämplig för mindre möten och för att
husera databasen DIS Family, före-
ningens arkiv m m.

Fler medarbetare

Till sist, vi är nu över 2.000 medlemmar
men fortfarande är det förhållandevis få
som medverkar aktivt i det ideella DIS-
arbetet. Du som vill göra en insats eller
i övrigt har synpunkter på vad DIS gör
och skulle kunna göra, ge Dig tillkänna
genom att skriva eller ringa till mig eller
någon annan i styrelsen.

Sture Bjelkåker

Några rader från redaktören

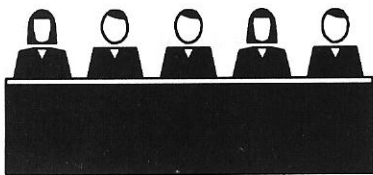
Välkommen till ett nytt år! Även detta nummer har fyllts med artiklar. Varje gång jag börjar planera ett nummer finns det 'nästan ingenting'. Och tyvärr är det nästan så inför varje manusstopp.

Tyvärr behöver det gå några veckor till innan materialet börjar strömma in. Men vips så finns det en uppsjö av små och stora artiklar att fylla spalterna med.

Ja denna gång var planen att också ha med lite fylligare referat från de olika årsmötesföredragen, men dessa får vänta till nästa nummer (skönt att ha lite på hyllan i förväg nästa gång).

Men dra dig inte för att skriva till Diskulogen och berätta om din forskning, din forskarförenings aktiviteter, forskartips, dator- och programtips mm. Allt som har med släktforskning och datorer att göra är välkommet. Även efterlysningar och önskemål om nya tema och nya områden att diskutera tar vi tacksamt emot.

Björn J

RAPPORT FRÅN DIS 13:e ÅRSMÖTE

Välbesökt årsmöte

DIS 13:e årsmöte som avhölls den 25 oktober i Linköping, var förhållandevis välbesökt - ca 50 medlemmar hade infunnit sig. Härtill bidrog säkert att två intressanta föredrag hade utlovats i samband med kallelsen.

Att leda årsmötesförhandlingarna valdes Gunnar Wenngren med Carl-Olof Sahlin som mötessekreterare.

Expansiv verksamhet

Sture Bjelkåker och Rune Stalefors föredrog styrelsens verksamhets- respektive förvaltningsberättelse. Av dessa framgick att föreningen fortfarande befinner sig i en stark expansionsfas.

Medlemsantalet hade under året ökat med inte mindre än 40 % till över 2.000. Av dessa var ca 700 medlemmar även i någon av regionföreningarna DIS-VÄST, DIS-ÖST och DIS SYD.

Ur årsberättelsen framgick dessutom bl a följande:

- Under året har DISGEN version 5.1 utkommit. Totalt har 765 st DISGEN version 5.1 distribuerats under samma tid, varav 90 st avsett uppdateringar.

- För Macintosh har distribuerats 89 st DISGEN, varav 17 st uppdateringar.

- Till databasen DISBYT, för anbyte med dator, har hittills ca 260 personer bidragit med utdrag ur sina forskningsmaterial, vilket motsvarar uppgifter om uppskattningsvis 400.000 individer.

- På den uppringbara databasen DIS Family har i medeltal registrerats ca 100 anrop per vecka från sammanlagt ca 600 personer. Sökning i DISBYT via DIS Family har utförts av ca 200 personer.

- En provutgåva av Sveriges Släktforskarförteckning på mikrokort har framtagits i samarbete med Släktforskarförbundet. Ett 30-tal släktforskarföreningar har utan kostnad erhållit DISFOR m m för att skapa ytterligare underlag till den riksomfattande släktforskarförteckningen.

- Programmering för programmet DISKART har påbörjats under året.

God ekonomi

Föreningens ekonomi är god på grund av defortsatta framgångarna med DISGEN-programmet. Detta har möjliggjort ekonomiska satsningar av olika slag. Tex har föreningen från Lantmäteriverket kunnat köpa in datalagrade koordinater för Sveriges ca 3.000 för-

samlingar - inklusive kyrkornas lägen - att användas i det kommande programmet DISKART.

Stöd till regional verksamhet har utgått med 33.000 kr under året. Det egna kapitalet uppgick vid verksamhetsårets slut till ca 260.000 kr, vilket motsvarar 130 kr per medlem.

Även DIS SYD i styrelsen

Styrelsen fick ansvarsfrihet, varefter de sedvanliga valen följde. Till ny ordinarie styrelseledamot valdes Ove Billing, Laholm, sålunda är även DIS SYD representerad i DIS styrelse. Till revisor nyvaldes Lars Källnér efter Olle Idemar som avgick av åldersskäl.

En nyhet för året var att DIS ombud till Sveriges Släktforskarförbunds årsstämma efter stadgeändring väljs av årsmötet. Följande ombud valdes till nästa förbundsstämma, som hålls i Luleå i augusti 1993:

Sture Bjelkåker, Linköping
Ove Billing, Laholm
Bernt Lindfors, Njurunda
Johan Löfstedt, Enskede
Karl-Gustaf Junhall, Kinna

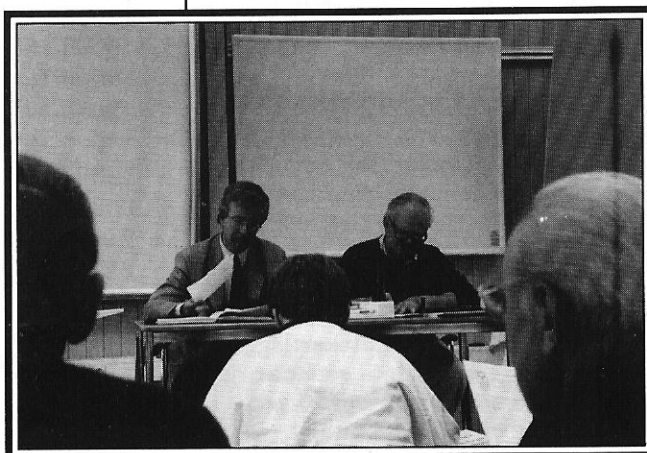
Ny balanserad budget

Vid årsmötet presenterades också styrelsens budget för det nya verksamhetsåret. Som vanligt är det en balanserad budget, dvs intäkter och kostnader avses gå jämnt ut och som "buffert" har vi det ovan nämnda egna kapitalet. För säkerhets skull budgeteras en något försiktigare försäljningsutveckling för DISGEN än förra året. Denna stora men något svårbedömda post i budgeten gör det svårt att redan i början av året budgetera "full tilldelning" till alla angelägna projekt och verksamheter. Genom ekonomisk uppföljning under året kommer styrelsen att anpassa utgifterna till inkomsterna med målsättning att genomföra planerad verksamhet, inklusive stöd till regionföreningarna.

*Till mötets
ordförande
utsågs Gunnar
Wenngren
(till vänster)
och till dess
sekreterare
utsågs*

Carl-Olof Sahlin.

Foto: Jan Nilsson.

Oförändrad medlemsavgift

Årsmötet godkände styrelsens förslag om oförändrad medlemsavgift 80 kr för år 1993. Av dessa 80 kr går 20 kr automatiskt till regionföreningen för den som är medlem i sådan.

Årsmötet beslutade också att införa ett familjemedlemskap för medlemmar ur samma familj med samma adress. Familjemedlem betalar halv medlemsavgift 40 kr och har samma rättigheter och skyldigheter som ordinarie medlem, men får inte eget exemplar av Diskulogen.

Intressanta föredrag

Efter årsmöteslunchen kunde deltagarna lyssna till två intressanta föredrag.

Det första hette "Kartan i datorn - en levande samhällsinformation" och hölls av Stefan Fogelvik från Stockholms Historiska Databas. Stefan redogjorde först för Stockholms Stads rotemansarkiv och sedan hur man med datorhjälp på ett flexibelt och mångsidigt sätt kan åskådliggöra befolkningens sammansättning och levnadsvillkor i form av kartor och andra geografiska illustrationer. Föredraget gav flera värdefulla uppslag när det gäller vårt eget arbete med DISKART.

Det andra föredraget handlade också om migration. En av våra mesta DISGEN-användare, Hans Jurgen Schmitz från Karlskrona, berättade på ett medryckande sätt om sina forskningar beträffande utvandring till och invandring från Tyskland.

Sture B

Projektet FAMILJEREGISTER FÖR MEDELPAD med hjälp av släktforskningsprogrammet DISGEN

Projektet FAMILJEREGISTER FÖR MEDELPAD går ut på att mata in Helge Nybergs familjeregister för de olika socknarna i Medelpad på datamedium med hjälp av släktforskarprogrammet DISGEN.

Folkskolläraren Helge Nyberg (1913-1990) utförde, sedan han 1974 blev pensionär, jättearbetet med att kartlägga befolkningen i samtliga socknar i Medelpad utom Borgsjö, vars kyrkoböcker brann upp på 1840-talet, och

Njurunda, som har ett eget register i boken "Inbyggare i Njurunda under fem sekler" av Algot Hellbom. Även för Sundsvalls stad saknas register pga brand.

Helge Nyberg byggde upp familjerna med hjälp av uppgifter från i första hand ministrälböckerna på en stomme hämtad från Algot Hellboms "Bönder och gårdar i Medelpad", som i sin tur är sammanställd av jordeböckernas uppgifter. Familjeregistren omfattar personer från 1535 till 1800. Fullständiga familjer förekommer från tiden för de första ministrälböckerna dvs från 1600-talet.

Nämnas bör att Helge Nyberg utförde sitt arbete med hjälp av ett vanligt kortregister, alltså helt utan datorkraft. Utskrift på papper utfördes sedan av Registreringsbasen i Ramsele. registern finns del i bokform (ett fåtal ex på några arkiv och bibliotek) samt på mikrokort (som utlånas eller säljes av SVAR).

I projekter har varje församling i Medelpad tilldelats en egen flocknummerserie. Församlingarna kan därefter matas in av olika personer, helt oberoende av varandra för att senare kunna länkas ihop till ett familjeregister för hela Medelpad.

Församlingarnas familjeregister slutar som sagt i regel omkring år 1800, men möjlighet finns naturligtvis att senare komplettera med familjer fram från t ex 1800-talet.

Flera personer arbetar redan med inmatning av "sina" församlingar. Läget 92-11-09 visas nedan. Holm och Indal är klara. Övriga församlingar, där "Antal" (inmatade personer) angivits, pågår. Församlingarna med namn på registrerare angiven är "bokade". De utan registrerare är lediga för intresserade släktforskare.

Beträffande Borgsjö, vars kyrkoböcker brunnit, pågår ett omfattande rekonstruktionsarbete som utföres av Karl-Ingvar Ångström och tidigare också av framlidne Jan Abramsson. Även deras arbete avses registreras i projektet.

Om du är intresserad av att medverka med inmatning av "din" församling, så hör av dig till

Annika Lindqvist

tel 060-55 83 39

för tilldelning av flocknummer och övriga instruktioner.

Lennart Lindqvist

Flock	Antal	Socken	Registrerare
1000-1999	1100	Alnö	Lennart Lindqvist
2000-2999		Attmar	
3000-3999		Borgsjö	K-I Ångström
4000-4999		Galtströms bruksförs	Berth Lindfors
5000-5999		Haverö	
6000-6999	900	Molm	Helén Mattsson
7000-7999		Hässjö	
8000-8999	3900	Indal	Annika Lindqvist
9000-9999		Lagfors bruksförs	Lennart Lindqvist
10000-10999	500	Liden	Annika Lindqvist
11000-11999		Ljustorp	Lennart Lindqvist
12000-12999		Lögdö bruksförs	
13000-13999		Njurunda	Berth Lindfors
14000-14999	1200	Selånger	Lena Lundin
15000-15999		Skön	
16000-16999		Skönsmon	
17000-17999		Stöde	
18000-18999		Sundsvall, Gustav Vasa	
19000-19999		Sundsvall, Mosaiska	
20000-20999		Svartvik	Berth Lindfors
21000-21999		Sättna	
22000-22999		Timrå	
23000-23999	1500	Torp	Helén Mattsson
24000-24999		Tuna	Robert Hammarstedt
25000-25999		Tynderö	

HERALDIK OCH SLÄKT- FORSKNING

Olof Cronberg berättar vidare från den 20:e internationella kongressen för genealogi och heraldik...

Är du ättling till en riddare av Malta?

Engammal engelsk dam höll ett föredrag om Malteserriddarorden eller Johanniterorden som den kanske bör kallas. Orden grundades 1048 i Jerusalem till skydd för kristna pilgrimer. Så småningom fick orden sitt säte på Rhodos, där man kvarstannade till 1522, då ön erövrades av sultan Soliman II. År 1530 fick johanniterna Malta av kejsar Karl V mot förpliktelse att kämpa mot turkar och sjörövar. Under de följande århundradena sjönk ordens anseende. 1798 lade Napoleon beslag på Malta som två år senare hamnade i engelsmäns händer. Gustaf IV Adolf erbjöd 1807 orden ön Gotland som vistelseort, men efter åtskilliga underhandlingar förföll frågan.

För att få bli johanniterriddare var man tvungen att visa att man hade adlig härkomst minst tre generationer bakåt, och i Tyskland minst fyra generationer bakåt. Många av dessa stamtavlor finns fortfarande kvar i Nationalbibliotekets arkiv i Valetta på Malta. Stamtavlorna finns i många olika utföranden. Vissa har skadats av tidens tand, andra har kvar sin forna glans. Vad jag kunde förstå var dessa

stamtavlor från 1500-talet och framåt. Dessvärre finns inget register över dessa stamtavlor, vare sig personregister eller vapensköldsregister. Å andra sidan kanske det inte finns så mycket att hämta för en svensk släktforskare.

Den vita befolkningen i Mexico

Två systrar Barbabosa höll ett föredrag om den vita befolkningen i Mexico, som var skrivet av Jorge Barbabosa y Torres, ordförande i den mexikanska akademien för genealogi och heraldik.

I Sverige är det fint att härstamma från Gustav Vasa (1493-1560), eller om inte det går, från Karl den store av Frankrike (742-814). I Mexico är det fint att härstamma från Hernando Cortez (1485-1547) som skall ha haft någon oäkta dotter. Vidare skall man härstamma från Montezuma (1466-1520) via hans dotter som lät sig döpas till Isabella och gifta sig först med Pedro Gallego och sedan med en annan spansk adelsman Juan Cano. Hennes söner i det sistnämnda äktenskapet fick titeln grevar av Montezuma.

Under de kommande århundradena kom en hel del spanjorer till Mexico. Släktingar kom från Spanien och gifte in sig i härskarsläkterna. Exempel på detta var föredragshållarnas anfader Don Pedro Barbabosa, som invandrade från Spanien i början på 1700-talet. Mexico blev oberoende från Spanien 1821. Trots detta fortsatte spanjorerna att komma i en strid ström, även om det också fanns en viss invandring från övriga Europa. Senaste invandringsvågen kom under det spanska inbördeskriget.

Heraldiskt verk i Belgien

Luc Duerloo höll ett elegant föredrag om arbetet att ta fram en vapenbok för belgisk adel. En ny vapenbok behövdes därför att den tidigare var inkomplett, t.ex. saknas ätter adlade av Napoleon, och till skillnad från Sverige kan man fortfarande bli adlad

i Belgien. Verket kommer att omfatta Belgien och dess föregångare, från 1400-talet och framåt. Totalt rör det sig om drygt 6000 beskrivna vapen, och ungefär 3400 vapen kommer att återges. Textdelen är uppställd efter släktnamn och innehåller uppgifter om mottagaren, vapnets blasonering och hänvisning till vapensköld. Däremot saknas genealogier över de adlade ätterna. Vapensköldsdelen är uppställd efter tema, och vid indelningen har man använt en för lekmannen logisk ordning, snarare än strikt heraldisk ordning. Verket publiceras i fyra band och kostar ca 3000 kr.

Släktforskning i östra Tyskland

Martina Wermes från Deutsche Zentralstelle für Genealogie (DZfG) i Leipzig berättade om möjligheter att forska i östra Tyskland och då i synnerhet på nyssnämnda institut. DZfG har funnits sedan 1920-talet och har samlat in olika typer genealogiskt material. Verksamheten tycks ha förflutit lugnt och fridfullt under DDR-tiden, men man har sedan återföreningen haft ekonomiska problem. Här finns flera intressanta kategorier av material:

- 1) Ahnenstammkartei,
- 2) Mikrofilmade kyrkoböcker,
- 3) Katalog över personverser,
- 4) Genealogiskt specialbibliotek.

Ahnenstammkartei des deutschen Volkes består av insända antavlor, som har sorterats upp i kortregister. Totalt skall det vara frågan om 6000 antavlor och 5 miljoner katalogkort. Katalogkorten är sorterade på släktnamn och på ortnamn. Tyngdpunkten för materialet ligger mellan 1650 och 1800, och ca 40% kommer från Mellantyskland. Från norra, södra, östra och västra Tyskland kommer ytterligare vardera 15 %.

Vem som helst kan skicka in antavlor, men dessa skall vara uppställda i enlighet med ett grundligt skrivet fyrsidigt formulär, som jag har tillgängligt om någon skulle vara intresserad. I samband med att man gör detta kan man be dem se efter om

de kan finna några tillägg till den inskickade antavlan. Detta material kommer att datorregistreras av monomerna i SLC, Utah, och lär framåt år 2000 dyka upp både i Ancestral File och International Genealogical Index.

Man har också en samling av kyrkoböcker, dels 1400 original-volymer och dels 16500 mikrofilmade, som omfattar provinser och länder i det tidigare Tyska riket med varierande täckningsgrad. Förra året kom det ut en Beståndsförteckning för de östliga provinserna Pommern, Posen, Ost- och Westpreussen och Schlesien. I år är planerat en förteckning över tyska bosättningar utomlands i Baltikum, Sudeten, Bukowina, Bessarabien, Siebenbürgen, Südtirol och Jugoslavien.

Hos DZfG har man även en katalog över personverser med hänvisningar till över 100 000 personverser och likpredikningar på 150000 kort. Av dessa har man endast 700 i original. Resten kan återfinnas i andra arkiv eller bibliotek. Kortregistret är sorterat på den ärade personen och innehåller uppgifter om levnadsdatum, släktingar, ort, tryckort, tryckår, författare och källhänvisning. Materialets tyngdpunkt ligger på de protestantiska områdena och omfattar i tid 1500-tal till 1700-tal.

I övrigt har DZfG ett bibliotek med genealogiska tidskrifter och monografier som omfattar 22000 volymer. Till detta kommer 400 sk ortfamiljeböcker och 70 genealogiska efterlämnade samlingar, bl a en 142 band stor samling efter en Erich Seuberlich, Riga.

Vad jag kan förstå så måste det här vara en guldgruva för den släktforskaren, som söker rötter i Tyskland och då kanske speciellt i gamla Östtyskland. Som det alltid är måste man ha ganska specifika frågeställningar om man skall kunna finna något i ett sådant här arkiv. Det vore säkert värt ett besök. Man kan även skicka skriftliga förfrågningar till DZfG under förutsättning att man har en specificerad frågeställning och tillräckliga uppgifter (namn, härkomst, ungefärliga

data om vederbörande). En sökning kostar 30 DM per timme. Förfrågningar kan sändas till

Deutsche Zentralstelle für
Genealogie,
Georgi-Dimitroff-Platz 1,
PSF 947,
O-7010 Leipzig.

Library of Congress i USA

Från USA kom Judith Reid som arbetar som bibliotekarie med lokalhistoria och genealogi som specialitet. Uppenbarligen är genealogi ett ämne som prioriteras lite högre i USA än i Sverige. Sedan mer än 80 år har man på Library of Congress köpt in och sammanställt så mycket genealogisk litteratur man kan komma över. Tydligt kan även den svenska litteraturen vara värdefull. Judith Reid var mycket intresserad av att få reda på den genealogiska litteratur som publiceras i Sverige, så om du ger ut någon släktbok, passa på att skicka lite information till

Local History and Genealogy Team,
The Library of Congress,
Washington,
DC 20540,
USA.

Olof Cronberg

6:e

NORDISKA MÖTET FÖR DATA- TEKNIK I SLÄKT- FORSKNINGEN

6:e Nordiska Mötet för Datorhjälp i Släktforskningen arrangerades i nov 1992 av DIS finländska systerförening, "Datateknik för släktforskning" med dess ordförande Leif Methers som värd. Förra gången nordiska mötet arrangerades i Finland var i Åbo 1987. Symposiet hölls på denna gång kursgården Unitas utanför Helsingfors och samlade ett 50-tal deltagare från Norge, Sverige, Finland och - för första gången - Estland. Synd bara att våra danska DIS-vänner inte var med denna gång.

Lägesrapporter

Mötet inleddes med lägesrapporter från de närvarande nordiska DIS-föreningarna, framförda av ordförandena Wilhelm Faerden från Norge, Sture Bjelkåker från Sverige och Leif Methers från Finland. Datorhjälp i släktforskningen är på stark fram-marsch i alla tre länderna. I Sverige och Norge nybildas regionföreningar som ett sätt att möta det stora intresset.

I Norge har man redan från början satsat på upprätthållna databaser (BBS) för släktforskare - Norges motsvarighet till vårt DIS Family - man har ca 30 anrop per dag. Wilhelm Faerden nämnde också att man har mycket goda kontakter med det statliga arkivväsendet i Norge när det gäller registerframtagning m m.

Sture Bjelkåker redogjorde bl a för det nya projektet med en riksomfattande släktforskarförteckning på mikrokort - Sveriges Släktforskarförteckning. Han nämnde också hur den stora spridningen av DISGEN-programmet lett fram till ökat intresse för anbyte med dator genom projektet DISBYT. En DISBYT-bas finns sedan en tid även i

Norge, och den finländska föreningen ligger också i startgroparna.

Leif Mether informerade bl a om arbetet på ett nytt Windows-baserat släktforskarprogram och nämnde bl a svårigheten att skaffa fram ideella programmerarresurser inom föreningen. I dagsläget använder ca 400 av de 800 medlemmarna den finländska versionen av svenska DISGEN version 3.5. Leif tog också upp tolkningsproblem man har med den finländska datalagen, som inte är lika flexibel som t ex den svenska, där man skiljer på dataregister över vlidna och nu levande personer.

Karelska databasen

Det första föredraget på engelska - som var konferensspråk utöver "skandinaviska" - hölls av Satu Soivanen som berättade om den "Karelska databasen". Detta projekt syftar till att dataregistrera kyrkböcker från tidigare finländska, numera ryska områden.

Man utnyttjar både statliga resurser och frivilliga insatser från olika föreningar. Satu nämnde bl a ett speciellt problem som härrör från det faktum att kyrkböckerna fördes av svenskspråkiga präster även långt efter det att Sverige frånträdde Finland 1809. Ända till slutet av 1800-talet kunde t ex en person kyrkobokföras som Petter Andersson, fast han i verkligheten hette Pekka Antilapojka!

Norsk emigration

Första föredrag hölls av Wilhelm Faerden och redogjorde utförligt för tillgängliga källor - både datorbaserade och andra - beträffande norsk emigration till Amerika.

Kartor för släktforskare

Karl-Axel Ågren berättade om det påbörjade arbetet med DISKART, ett datorprogram med vars hjälp släktforskarna ska kunna åskådliggöra sitt material geografiskt. Utgående från sockenkartor ska t ex de gårdar och andra orter som ingår i medlemmarnas DISGEN-databaser kunna presenteras grafiskt och skrivas ut i form av kartor. Man ska

även kunna se hur förfäderna flyttade mellan olika orter.

Demonstrationer

Sedan var det dags för demonstrationer vid ett dussintal "stationer" där mötesdeltagare och externa utställare visade program och utrustning av olika slag. Här kunde man få flera tips om nya hjälpmedel, men också göra egna forskningsfynd i de register m m som ställdes ut. Skrivaren vid DISBYT-stationen gick varm under kvällen.

Lördagskvällen inleddes med middag och som vanligt när släktforskare träffas uppstod sedan ett otal informella diskussioner och erfarenhetsutbyten under hela kvällen. Olof C sågs t o m frampå småtimmarna börja skriva på en ny datorrutin, DISSÖK.

Släktforskning i Estland

Den andra konferensdagen började med att Juri Muntel från Estland berättade om släktforskningens villkor i sitt land, dels om svårigheterna under den ryska ockupationen, dels om de nya möjligheterna nu efter självständigheten. Även om de gamla arkiven till stor del finns kvar, så blev själva forskningen närmast omöjlig under den ryska tiden. Estlands Genalogiska Förening har först den allra senaste tiden återuppstått och man håller som bäst på att organisera sig för framtiden. Datorhjälp i släktforskningen dröjer nog en tag till i Baltikum, tillgången på persondatorer är försvinnande liten. På Juris egen arbetsplats fanns det en persondator för var 3:e programmerare. Juris föredrag utmynnade i önskemål om nära kontakter framöver mellan baltiska och nordiska släktforskare, i detta sammanhang kanske de nordiska DIS-föreningarna kunde göra en gemensam insats.

Uppringbara databaser

Därnäst kom två föredrag på samma tema - uppringbara databaser (BBS), som kan nås via telenätet om man har modem till sin persondator. Olof Cronberg redogjorde för vad BBS:er

speciellt för genealoger kan innehålla, och Bo Kleve redde ut det aktuella tekniska läget. Olof berättade dels om meddelandeutbyte mellan släktforskare, dels om hur sökning i olika databaser kan ske. Speciella BBS:er för släktforskare har startats i Norge, Sverige och Danmark och nu senast i Finland.

Det finns även ett internationellt "nätverk" för persondatorer, FIDONET, med 66.000 anslutna datorer i 66 länder. I många av dessa finns meddelandebaser för genealogi. I den efterföljande diskussionen framkom önskemål om speciella meddelandearor för Nordisk Genealogi, så att man lätt kan utbyta spörsmål om de möjligheter som finns och frågeställningar som uppstår när man släktforskar på ett nordiskt grannland.

Det sista föredraget hölls av Alf Christophersen, som redogjorde för mormonernas IGI-register på mikrokort. (IGI = International Genealogical Index). Mormonerna planerar ett antal "Family Research Center" på flera platser i varje land, där släktforskare ska kunna skaffa uppgifter från bl a dessa register.

Framtiden

Vid symposiet avslutning togs frågan upp om hur det nordiska samarbetet mellan DIS-föreningarna ska fortsätta. Synpunkter framfördes om att man kanske inte längre ska ha separata symposier om just datorhjälp i släktforskningen, nu när datoranvändning blir allt vanligare. I stället kanske det borde finnas allmänna nordiska släktforskar-möten, där datorhjälp skulle kunna vara ett tema bland flera. Den nordiska genealogiska föreningarna har vart 4:e år haft möten på nordisk nivå, dock med relativt få deltagare. Kanske dessa skulle kunna utvecklas till en "Nordisk Släktforskarstämma" med ett brett utbud av föredrag, utställningar och demonstrationer och där bland andra de nordiska DIS-föreningarna skulle kunna medverka.

Sture Bjelkåker

FRÅN SLÄKTFIOL TILL DAGBOK I RUNSKRIFT

Dagen efter att förra numret kommit ut skrev Kent Lundvall ett långt brev till undertecknad. Kent har också anknytning till släkten Strandman, som artikeln om släktfiolen berörde, och har mycket intressant information att berätta. Bland annat har han funnit en släktings dagbok, vilken delvis skrivits med runskrift: Jean Jönssons dagbok från 1821-1823. Jean och hustrun till Jonas i Goro var kusiner.

Denna dagbok har Kent översatt till vårt latinska alfabet. Dagboken har kompletterats med en målande beskrivning av jordbruket i Sävare pastorat, Jeans hembygd, från 1784 och försetts med värdefulla litteraturreferenser. Dagboken publicerades i bokform (50 sidor) 1989.

Runpräntaren Jean Jönsson var bonde och spelman, son till Jöns Jeansson och Margareta Strandman. Eftersom Jean var samtidig med min farfars far, spelmanen i Goro, gissar jag att de troligen spelat till sammans. De bodde

ganska nära varandra.

Utöver jordbruksarbetet kör Jean postturer, bygger hus och ladugårdar, tillverkar möbler, redskap, bakar, lägar skor och kläder, binder böcker, svarvar ljusstakar och klarinetter, spelar i lekstugor, bränner brännvin, reparerar kyrkan etc.

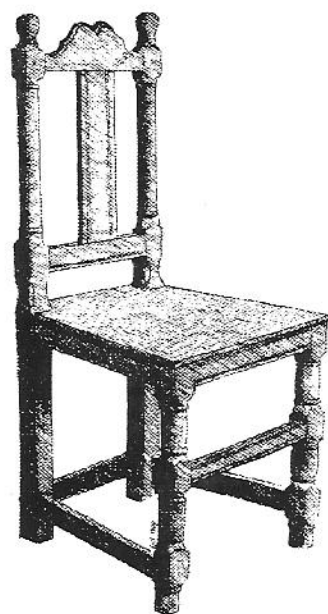
Självhushållets tid imponerar!
Dagboken är ett unikt kulturdokument,
full av ahá-upplevelser!

Medlem 4420
Ingemar Lindstrand
Malmslätt

Det är roligt att kunna presentera lite material från 'fältet' som visar vad man vinna bara genom en inledande kontakt med DIS och DISBYT. Glimtar av två sådana givande kontakter har ni läst här i Diskulogen.

Har du också något spännande eller udda att berätta om din släktforskning: skriv och berätta om dina erfarenheter i Diskulogen. Hjälp oss att göra tidningen levande med upplevelser och episoder från Din släktforskning (själv har jag inte haft tid på några år)!

Björn J

[illegible]

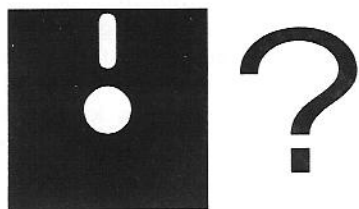
Februarius (1821)

Den 1. Lagat baketrog, Brät (bränt brännvin). 2 Maskat (mäskat?).
3 Bakat, lagat spinräkk, gort 2ne bröd-knäckar (brödkavlar med taggar) . . .

**Skriv till
Diskulogen och
berätta!**

Fotnot: Boken 'Jean Jönsson, DAGBOK FRÅN SÄVARE 1821-1823' har utgivits av Föreningen för Västgötalitteratur i SKARA och kan förvärfvas för 30:- från: Kent Lundvall (medl 1600) Fredagsvägen 42

451 63 Uddevalla
tel 0522-747 40.

KYRKOBOKS- REGISTER PÅ DISKETT ?

DIS och flera andra föreningar och organisationer framställer kyrkoboksregister. Ofta diskuteras därvid frågan om vilket eller vilka media registren ska presenteras på. Inom DIS har frågan ventilerats flera gånger i samband med projekt Claes, där ett antal vigselregister framställdes sedan 1985.

Claes-registren framställdes från början med hjälp av ABC-datorer. Med programmet DISREG dataregistrerades innehållet i vigselböckerna, varefter materialet sorterades på olika sätt. De färdiga registren har publicerats i bokform och säljs till självkostnadspris.

Redan tidigt i projektet diskuterades möjligheten att dessutom lägga materialet i någon form av databas inom föreningen, för att kunna göra registren sökbara med datorhjälp. Genom DISBAS, som är en sökbar databas under uppbyggnad och som ska vara tillgänglig i DIS Family via modem, finns nu teknik och resurser för detta. Målsättningen är att bli kyrkoboksregister ska finnas i DISBAS. Innehållet i DISBAS ska dock inte kunna kopieras i sin helhet från DIS Family, men man ska kunna söka fritt i basen efter önskade uppgifter.

Det har då och då framförts önskemål om att DIS även ska ge ut och distribuera register på diskett. Styrelsen har emellertid varit tveksam till detta sätt att sprida datalagrat kyrkoboksmaterial. Registren kan då lätt spridas mer eller mindre okontrollerat och "avståndet till källan" blir stort. Och vem har i slutändan ansvaret för registrens innehåll? Bl a PLF i Oskarshamn avstår från att ge ut sina kyrkoboksdata för Kalmar län på diskett, utan man har materialet tillgängligt på annat sätt för medlemmarna.

DIS kommer som vi nämnde i förra numret att återuppta utgivningen av vigselregister, dels i bokform men också

i DISBAS enligt ovan. Dessutom finns planer att ge ut registren på mikrokort. Innehållet blir därigenom tillgängligt på tre olika medier.

Frågan om vilka media register kan och bör ges ut på är principiellt viktig. Om Du som läser detta har synpunkter i frågan, skriv gärna ett inlägg till DISKULOGEN och för fram Dina åsikter.

Sture Bjelkåker

LULE- BYGDENS FORSKAR- FÖRENING

FÖRBEREDER SIG ...

Lulebygdens Forskarförening i Luleå, som kommer att anordna Sveriges Släktforskarförbunds Riksstämma 12-15 augusti 1993, har nu påbörjat sitt arbete. Riksstämman kommer att hållas i ARCUS MÄSSHALL i Luleå. Här erbjuds stämman stora förstklassiga lokaler för föredrag och seminarier.

Stor utställningshall

Utställare erbjuds 500 kv.m i stora utställningshallen och all den service som behövs för en lyckad utställning. Resturang och caféer hålls öppna hela dagen för kaffe, lunch och middag, allt till låga barpriser.

ARCUS stugby med 74 stugor (två, tre och fyra bäddsstugor) är reserverade för tillresta besökare. Priset kommer att bli ca 125 kr per person och dygn. Stugbyn är belägen ca 800 meter från mässhallarna och i stugbyn finns servicebutik. Stugbyn erbjuder även uppställnings-

platser för husvagnar i nära anslutning till stugbyn.

Ett nytt grepp

Ett nytt grepp för stämman kommer att bli att vi öppnar redan på torsdagen den 12 aug. kl 12.00 Det är då meningen att besökare till stämman skall kunna träffas och samtala över en kopp kaffe. På morgonen öppnas mässan. Det är ännu inte klart vem som kommer att hålla invidningstalet. Förhandlingar pågår om detta.

Under fredagen och lördagen kommer att tiotal intressanta föreläsningar att hållas. Fler intressanta och kända föreläsare är tillfrågade och några har tackat ja till att medverka. Fullständig presentation av föreläsare kommer att lämnas i nästa rapport.

Utflykter

Utflykter med kulturhistoriskt intresse kommer att anordnas till Kyrkstaden i Gammelstad, båtutflykt till Altappen där det kommer att serveras halstrad sik. Förhandlingar pågår med Malmabanans Vänner om möjlighet att åka ånglok till ARCUS-hallen från Luleå Järnvägsstation.

Fredagen den 13 aug kommer ordförande konferensen att hållas och på lördagen avhålls riksstämman.

Bankett

På lördagskvällen blir det bankettmiddag med dans. Redan på lördags-eftermiddagen reses lappkåtan utanför entrén och vi börjar helsteka renen till middagen på kvällen. Lukten kommer att sprida sig runt mässområdet och kittla allas näsor och inge en trevlig föräning om kvällen. Före bankettmiddagen kommer Gammelstads Husmodersförening, ca 40 personer, att visa en klädkavalkad med historiska kläddräkter från 1400-talet till 1900-talet.

Detta var en första rapport från Luleå och det pågående arbetet med förberedelserna för RIKSSTÄMMAN 1993.

Ny rapport

En ny rapport kommer senare. Med vänliga hälsningar från arbetsgruppen genom

Rolf Petersson
Lulebygdens Forskarförening
Stationsgatan 67
951 34 LULEÅ
tel 0920-878 49
fax 0920-22 37 66

DIS SYD har kallat sina medlemmar till ett medlemsmöte i Hörby den 6 februari. Där berättar Paul Lindström om hur han gör för att få med bilder (porträtt etc) i sina utskrifter. Dessutom berättar två andra medlemmar hur de hanterar sina texter för att få ut dem i någorlunda njutbar form.

Före mötet är det öppet hus under 1 timme. De som vill satsa på att diskutera och utbyta erfarenheter med andra medlemmar kan alltså komma en timme tidigare. Det fungerar förstås också efter mötet som vanligt.

I Karlskrona har en studiecirkel startats på lokalt initiativ. I Lund/Eslöv kördes en MAC-kurs 16-17/1 och en kurs startas i Helsingborg, också den i januari. Ytterligare kurser kommer nog på andra platser men ingenting är klart.

Du som vill veta mer eller vill bli medlem i DIS SYD är välkommen med frågor eller en anmälan till föreningens adress eller per telefon enligt listan på sidan 2 i DISKULOGEN.

Ove Billing

Från Västlig horisont

DIS-VÄST har under hösten genomfört en kurs i disgen för nybörjare på Arbetarrörelsens folkhögskola i Göteborg. Kursen har letts av Kjell Weber och vi nämner gärna deltagarna vid namn:

Ingemar Bornefalk, Sparsör,
Elisabeth Bosaeus, Göteborg,
Uno Carenvall, Göteborg,
Lena Dramsvik, Göteborg,
Arne Grahm, Uddevalla
Aina Hansson, Mölndal,
Joel Holger, Göteborg,
Ella Johansson, Hisings Backa,
Marie Loström, Göteborg,

Marianne Lund, Göteborg,
Gunvor Lundberg, Billdal,
Brita Löfgren, Göteborg,
Bengt-Olof Nilsson, Västra
Frölunda,
Rolf Pettersson, Mölndal,
Lars Strååt, Göteborg,
Lennart Svensson, Kungälv,
Stig Willman, Torslanda,
Alf Åhlander, Torslanda,
Helge Östman, Askim.

Nykurser planeras under våren i Borås-Ulricehamn-Kind-Mark-området, i Skara-Skövde-Lidköping-Mariestad-området, eventuellt också i Kungsbacka-Varberg-Falkenbergsområdet.

Du DIS-medlem från något av dessa områden som är nybörjare eller önskar bättra på din datakunskap bör snarast låta höra av dig. Tänk också på att göra reklam för disgenkurserna på din lokala släktforskarclubb (varför inte också grannföreningarna). Chanserna att kurser blir av ökar med antalet intresseanmälningar. Samordnare är

K G Junhall,
Enebergsvägen 13,
511 57 KINNA,
tel 0320-12557,

som också besvarar alla frågor om kostnader, tid och plats mm.

DIS-VÄST besökte Mormonkyrkan

Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga har släktforskare över hela världen anledning att vara mycket tacksamma mot. Vi i DIS-VÄST har en alldeles särskild anledning att hysa sympati och beundran för dess medlemmar i Göteborgsregionen. I deras forskningscenter i Göteborg Stav (motsvarande ungefär stift) finns bl. a. Family History Library Catalog som är en komplett förteckning över allt material som är samlat i kyrkans huvudbibliotek i Salt Lake City, Utah, USA.

I DIS-VÄST medlemsblad har Sven-Erik Petterson nyligen gett en finstämd beskrivning över kyrkans verksamhet, om deras gudstro och syn på familjens eviga natur.

DIS-VÄST hade tilfredsställelsen att få hålla sitt årsmöte i kyrkans lokaler på Gnistgatan i Västra Frölunda den 7 november under mycket god tillslutning. Våra dis-medlemmar och tillika tjänst-

görande i kyrkan Ingemar Lernfalk och Sven-Erik Pettersson presenterade deras omfattande och för släktforskningen synnerligen värdefulla film- och fischbibliotek liksom övrig genealogisk litteratur. Den som icke förut besökt kyrkan i Västra Frölunda bör förvisso förhöra sig om vad hjälp kyrkan kan erbjuda envar i sökningen efter anfäder såväl i Sverige som andra länder.

Årsmöte

Vid årsmötet lämnade Karl-Erik Lerbro ordförandeposten och efterträddes av hittillsvarande v. ordförande Stig Rahm, Uddevalla. Ny i styrelsen blev Jan-Åke Thorsell, tidigare suppleant, och ny suppleant Kent Lundvall Uddevalla.

Styrelsen har senare konstituerat sig som följer:

Ordf: Stig Rahm, Uddevalla
v. ordf: Evert Johansson, Göteborg
Skr: Jan-Åke Thorsell, Västra
Frölunda
v. skr: Björn Molin, Varberg
Kassör: Roger Björkstam, Ytterby
Karl-Gustaf Junhall, Kinna
Hans Lidhall, Harestad
Suppleanter:
Ulla-Britt Wallgren, Partille
Rolf Eknefelt, Angered
Kent Lundvall, Uddevalla

Kommande aktiviteter hos DIS-VÄST

Medlemsmöte 13 mars

Medlemsmöte lördagen den 13 mars kl 11.00 (- c:a 15.00) i samverkan med Länsbiblioteket i Borås. Samling i Bibliotekets foajé. Bl. a. föredrag av Lilian Andersson om bibliotekets resurser för släktforskare, samt guidning i västgötarummet, emigrantregistret och soldatregistret. I en paus kaffe (thé) och ostfralla med möjlighet till förstärkning om så önskas. Fri parkering vid biblioteket.

Teknikdag 3 april

Teknikdag lördagen den 3 april 09.00 - 17.00 på Viskadalens Folkhögskola, förankningen nödvändig, se särskild artikel om kursverksamheten.

Medlemsmöte 24 april

Medlemsmöte lördagen den 24 april (alt 8 maj, ändring meddelas i så fall i kommande nr) kl 11.00 - (c:a 16.00) på

Bohusläns Museum i Uddevalla. Samling i Hörsalen. Inledning med Bildspel om Bohuslän. Gunnar Claesson, DIS-medlem och chef för Föreningsarkivet berättar om sin verksamhet. Demonstration av bilddokumentation av museiföremål. Guidning i museet. Samverkan med Museet och organisationer i Norra Bohuslän.

(Ingen logo, bara en njett. Björn)

DIS-MITT BILDAT!

Söndagen den 15 november startade vår fjärde regionförening, DIS-MITT, vid ett konstituerande möte i Sundsvall. Ett 30-tal DIS-medlemmar från XYZ-länen hade infunnit sig och ytterligare ett 10-tal hade anmält per post att de redan från början ville vara med i den nya regionföreningen.

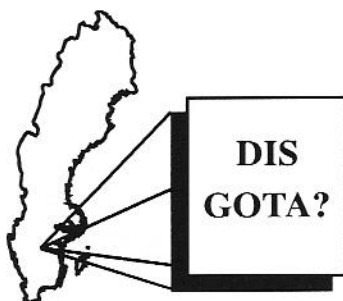
Föreningsbildandet hade förberetts under hösten av en interimsstyrelse under ledning av Bernt Lindfors, Njurunda, och några andra medlemmar i Sundsvallstrakten.

Vid mötet antogs stadgar samt valdes styrelse för tiden fram till första ordinarie årsmöte 1993. Valda blev

Ordf. Bernt Lindfors,
Lennart Lindqvist
Göran Karis
Annika Lindqvist
Robert Hammarstedt
Gösta Olsson
Arne Söderström

Efter mötesförhandlingarna redogjorde DIS ordförande Sture Bjelkåker för DIS aktuella verksamhet och planer för den närmaste tiden. Han poängterade bl a nyttan av att regionföreningar bildas runt om i landet för att underlätta och stimulera föreningens kontakt med sina medlemmar och mellan medlemmarna själva.

I samband med Sundsvallsmötet presenterades bl a projektet "Familjeregister för Medelpad", om vilket Du kan läsa om på annan plats i detta DISKULOG-nummer.

MEDLEMS- TRÄFF FÖR ÖSTER- GÖTLAND

Den regionala verksamheten inom DIS växer och snart ingår ca 800 av DIS 2000 medlemmar i en regionförening. En region som hittills i stort sett saknat regional DIS-verksamhet är Östergötland trots - eller kanske på grund av - att DIS styrelse har haft sitt säte i Linköping sedan föreningen bildades 1980. Föreningen DIS snabba medlemsökning de senaste åren har gjort att DIS-styrelsen fått ägna all kraft åt att se till att denna glädjande expansion på rikspanet kunnat ske någorlunda välordnat.

För att efterhöra intresset för regional DIS-verksamhet runt Linköping inbjöds de 160 DIS-medlemmarna som bor i Östergötland till en medlemsträff i Linköping den 25 november. Ett 40-tal medlemmar infann sig och under kvällen bildades en kommitté av 7 personer för att diskutera saken vidare. Kommittén består av

Håkan Asmundsson,
(sammankallande)
Lars Källner,
Christer Lindehoff,
Mikael Johansson,
Rune Winqvist,
Bertil Koch
Nils-Eric Iwar.

Det diskuterades också om en eventuellt blivande regionföreningskulle kunna omfatta ett något större område än Östergötland, t ex genom att ta med norra Småland och kanske södra delarna av Sörmland.

Medlemsträffen innehöll också bl a en frågestund om DISGEN samt visning av DIS Family och DISBYT. Vidare informerades om den databas med kyrkoboksmaterial för Linköping som Centrum för Lokalhistoria vid

Linköpings Universitet disponerar. DIS är med i diskussioner om att göra denna databas tillgänglig för släkt- och hembygdsforskare tex genom en terminal på biblioteket i Linköping. Basen innehåller för närvarande kyrkoböckerna inklusive husförhörslängder för Domkyrko och Sankt Lars församlingar.

Sture B

AKTIVITETER HOS DIS-ÖST

På DIS-ÖST program för våren finns många intressanta punkter.

27 januari

berättar Gert Person om datorn ur ett historiskt perspektiv (kanske detta har varit då du läser denna tidning).

24 februari

berättar Hans Ahlberg om byte av forskarresultat med andra släktforskarprogram. Även erfarenheter från DISGEN tas upp.

24 mars

står Projekt CLAES och DISREG på programmet.

20 april

granskas ett par andra släktforskarprogram.

Alla fyra mötena äger rum i lokalen vid gamla A1 kl 19.00, adressen är Starrängsringen 69.

Vårprogrammet avrundas med en vårutflykt till Sorunda den 15 maj. Hans Bergendahl visar och berättar om kyrkan mm.

"Smörgåsbord"

DIS-ÖST planerar även studiecirkel och kurser i DISGEN. Nybörjarkurs i samarbete med TBV, en 5-dagars fortsättningskurs och ett antal "smörgåsbord" av DISGEN-demonstrationer för mer erfarna.

"Smörgåsborden" dukas i lokalen vid gamla A1 kl 19.00 följande kvällar:

9 mars, meny: "Inmatning av data på bästa sätt",

16 mars, meny: "hur skraddarsyr jag mina utskifter"

24 mars, meny: "skötsel av flockfiler".

För ytterligare information om kurser och träffar: kontakta Göran Tengnér, se Diskulogens 2:a sida.

Släktforskning går lättare med dator

Rubrik i
BORÅS TIDNING
18/11 1992

'Intresset för släktforskning ökar och i helgen samlas intresserade på Stadsbiblioteket och Kulturhuset i Borås för att lära sig mer.'

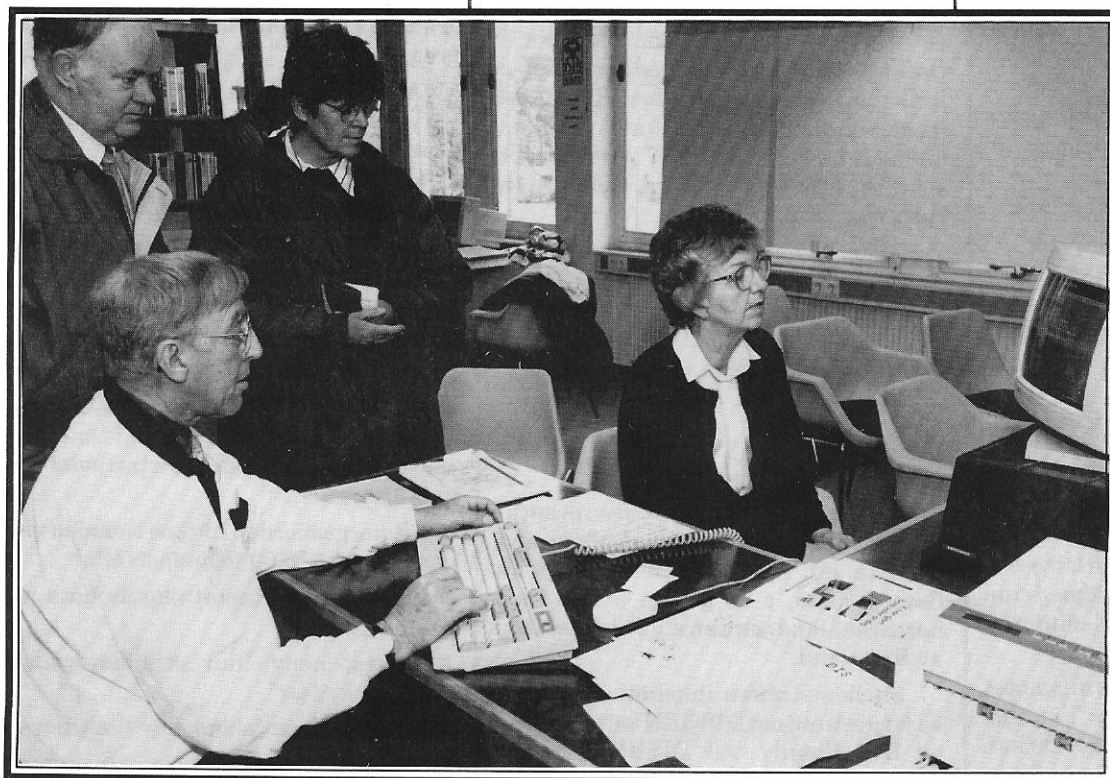
DIS-VÄST presenterades med en egen monter, som kom att utgöra ett mycket dominant inslag i utställningshallen. Praktiskt taget hela DIS-VÄST:s styrelse fanns på plats med utställningsskärmar, overhead med ansluten färg-simulerad panel och filmduk, laserskrivare, bokbord och inte mindre än fyra datorer. De senare gick för fullt mest hela dagarna för demonstration av DISGEN, både på PC och Mac, och, som ett mycket populärt inslag, sökningar i DISBYT efter besökarnas anförvanter i gången tid.

Kjell Weber hjälpte (tillsammans med Evert Johansson och Roger Björkstam) besökarna att ställa frågor till DISBYT-basen. (Många fick också positiva svar) Foto: Kjerstin Olofsson

Det är svårt att uppskatta antalet besökare, men åtskilliga hundra var det säkert under de två dagarna. Hur många framtida användare som fick sina impulser att satsa på DISGEN är om möjligt ännu svårare att avgöra, men säkert är att redan vid bordet bestämde

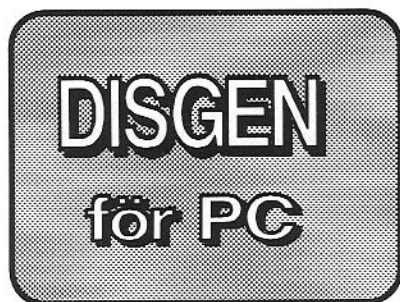
sig nio programköpare, och lika många blev nya medlemmar i DIS. (Dagarna efter kom dessutom både telefonsamtal och brev med nyfikna förfrågningar). Ett femtontal personer antecknade sig spontant på Borås släktforskarförenings lista för en planerad DISGEN-kurs.

Karl-Gustaf Junhall visade med hjälp av både bildskärm och overheadpanel vilka möjligheter till bättre organisation av förskärresultaten som DISGEN erbjuder. (Arne Wallgren med benägen hjälp av hustru Ulla-Britt visade att också Machintosh-användarna har ett oslagbart alternativ för att förenkla sin släktforskning med datorns hjälp)

Foto:

Kjerstin Olofsson

KURS- ERFARENHETER

Ett antal DISGEN-kurser har under tiden genomförts på ett antal orter. Intresset är stort och resultatet förefaller vara gott. Rapporter med idel positiva kommentarer har inkommit från Sundsvall, Södertälje, Lund, Göteborg, och Herrljunga.

Genom det framtagna kurspaketet har det kanske blivit lite lättare att starta cirklar och kurser. Erfarenheterna om uppläggning varierar, bl a på elevernas bakgrund och kunskaper.

Veckokurser med några timmar per kväll fordrar i regel en ganska grundlig genomgång av Dator, DOS och allmänt handhavande för att skapa en grund för övningar på egen hand för dem som har möjlighet till detta.

Veckoslutskurser blir av naturen mera koncentrerade med mer styrda övningar som endast exemplifierar de genomgångna avsnitten. Här finns det risk för att de mer ovana kommer till korta och får svårigheter att hänga med. Å visar det sig bra att ha (och placera) lite mer datorvana deltagare intill de mindre vana. Den mer vane kan då direkt ge den andre sitt stöd. När sådana kurser planeras är det viktigt att poängera kunskaper om dator och DOS.

Erfarenheterna från höstens cirkel i Södertälje visar att två veckoslut med någon eller några veckor emellan fungerar utmärkt. Vid första tillfället får man tillräcklig information för att på egen hand komma igång och öva för att vid andra tillfället vara 'mogen' att fortsätta.

Vidare bör kurserna delas upp i nybörjarkurser och fortsättningskurser. Kurssatsen täcker det mesta men hela materialet blir svårt att gå igenom varför kurserna bör delas upp. Därefter kan träffar med diskussioner vara ett bra sätt att vidareutveckla talangerna och känslan för hur alla finesser kan utnyttjas.

Och för dig som tvekar att gå på kurs:

glöm inte att detta också är ett ypperligt tillfälle att träffa övriga medlemmar, diskutera släktforskning och utbyta erfarenheter om såväl program som datorer.

Att kurser kan uppskattas visar denna vers nedtecknad på ett enkätsvar:

"Det är ganska otroligt att DISGEN kan vara så roligt i två dagar vi fått höra precis hur vi skall göra Nu trycker vi F2 och F6 med sans och balans och matar in slakten, det går som en dans.

Nu tackar vi Leif Axelsson, för att det "går som smort" och Lars Blomberg som programmet gjort."

Björn J

DISGEN- KURSER I VÄST

Med början i februari anordnar DIS-Väst i samverkan med lokala forskarföreningar utbildning för nybörjare och mindre erfarna DISGEN-användare. (DISGEN 5.1 på PC-datorer).

Kurs 1/93

Arrangör Borås Släktforskarförening i samverkan med DIS-Väst.

Medlemmar i grannföreningarna Ulricehamn, Mark och Kind är också välkomna. 20-22 deltagare kan tas emot. Tid och plats: 5-6 lördagar i februari-mars 1993 (25-30 lektionstimmar) på Viskadalens Folkhögskola. Skolan förfogar över 12 förmåliga Pc-datorer med hårddiskar. Preliminärt är kostnaden fastställd till 300 kr, vartill kommer ev behov av manual för den som ej har dylik förut.

Kurs 2/93

Arrangör Skaraborgs Släktforskarförbund i samverkan med DIS-Väst.

Inbjudningar utgår till föreningarna i Skaraborgs Släktforskarförbund. 20 deltagare kan tas emot. Tid och plats: 6 lördagar i februari-mars på Sötåsens Lantbruksskola i Töreboda. Skolan förfogar över 10 Pc-datorer. Preliminär kostnad 300 kr för c:a 25-30 lektionstimmar. Ev tillkommer kostnad för manual.

Kurs 3/93

Arrangör DIS-Väst i samverkan med släktföreningarna i Norra Halland. Tid och plats ej fastställda. Kursen är ännu på planeringsstadiet, men intresserade

bör snarast höra av sig.

Teknikdag

Förra årets uppskattade teknikdag kommer åter lördagen den 3 april på Viskadalens Folkhögskola. Lars Blomberg medverkar även denna gång. Priset blir detsamma som tidigare, 150 kr för heldag med kaffe vid ankomsten, lunch och em-kaffe, DIS och DISVÄST svarar för kostnaderna i övrigt. Vi kan ta emot 30 deltagare, som antas i turordning efter inbetalning av deltagaravgiften till pg 11 74 00 - 2, K G Junhall. Antalet datorer på Viskadalen har utökats till 12 st Victor AT och 386-or.

Anmälningar och förfrågningar

För kurs 1: Karl-Erik Friman,
Arlagatan 12 C,
502 33 BORÅS,
tel 033-110892

För kurs 2: Thage Petrusson,
Vennerbergsvägen 13,
531 34 LIDKÖPING,
tel 0510-25864
eller

Nils-Bertil Nilsson,
Box 53,
540 50 MOHOLM,
tel 0506-20494
eller

Gunnar Landström,
Ångbytesgatan 4,
542 00 MARIESTAD,
tel 0501-17273

För samtliga kurser och teknikdagen dessutom:

K G Junhall
Enebergsvägen 13,
511 57 KINNA,
tel 0320-12557

TBV-KURSER I DISGEN

LINKÖPING

Veckokurs, 6 kvällar. Start 16 febr.
Ledare Håkan Asmundsson
Veckoslutskurs, två helger 12 - 13 feb och 5 - 6 mars, (prel.)
Ledare: K-E Thorén
Anmälan till TBV Linköping
tel 013 - 11 43 00.

SÖDERTÄLJE

Nybörjarkurser och fortsättningskurser
under våren 1993
Anmälan till TBV Södertälje
Marianne Falkenströmmar
tel 08 - 550 32 90

NYA MEDLEMMAR

Vi hälsar i detta nummer av Diskulogen hela 185 nya medlemmar hjärtligt välkomna! Och ni är...

- 4621 Christer Gustafsson, LINKÖPING
- 4622 Gunhild Gardsjord, RAULAND NORGE
- 4623 Anders Blomgren, ARJEPLOG
- 4624 Per Hammarqvist, SKÄRHOLMEN
- 4625 Öyvind Holm Johansen, FREDRIKSTAD NORGE
- 4626 Evert Fransson, SKÖVDE
- 4627 Karl Göran Lundström, SKELLEFTEÅ
- 4628 Stig Aronsson, LÖDDEKÖPINGE
- 4629 R. Modin, TÄBY
- 4630 Kerstin Olsson, GÖTEBORG
- 4631 Willy Eriksson, KIL
- 4632 Bernt Eriksson, GRILLBY
- 4633 Ingemar Olofsson, FÄRSLÖV
- 4634 Anneli Andersson, VÄNERSBORG
- 4635 Börje Pettersson, ENSKEDE
- 4636 Margit Tuveson, TÄBY
- 4637 Ditte Schröder, SKÖVDE
- 4638 Rolf Ruth, VÄSTERÅS
- 4639 Jörgen Andersson, GÖTEBORG
- 4640 Tommy Svensson, VALLENTUNA
- 4641 Bernt Holst, KRISTIANSAND NORGE
- 4642 Lars Bengtsson, SALTSJÖBADEN
- 4643 Ullagreta Carlsson, BROMMA
- 4644 Lennart Larsson, ÖCKERÖ
- 4645 Tommy Modigh, NORRKÖPING
- 4646 Hans Nygren, ÖRNSKÖLDSVIK
- 4647 Pål André Jørgensen, BORGENSEN NORGE
- 4648 Per-Arne Dahlin, FARSTA
- 4649 Ingvar Frisell, VÄSTERVIK
- 4650 Roger Sjöholm, NORRALA
- 4651 Jarl Erichsen, GRIMSTAD NORGE
- 4652 Viktor Magnusson, SUNDSVALL
- 4653 Erik Stenberg, SURAHAMMAR
- 4654 Anders Boucht, VASA

FINLAND

- 4655 Harry Åkesson, SKELLEFTEÅ
- 4656 Alf Carlsson, MARIESTAD
- 4657 Bertil Pettersson, NÄSSJÖ
- 4658 Bengt Södergren, JÖNKÖPING
- 4659 Ove Pettersson, ÖREBRO
- 4660 Gunnar Blomqvist, KARLSTAD
- 4661 Henrik Persson, LUND
- 4662 Rune Sagnell, STOCKHOLM
- 4663 Åke Nygren, HUDIKSVALL
- 4664 Sten Ove Sandell, VÄSTERÅS
- 4665 Olof Pettersson, GNOSJÖ
- 4666 Astrid Lundberg, SLITE
- 4667 Olle Fahlgren, SKELLEFTEÅ
- 4668 Per-Ole Nordli, MOSS NORGE
- 4669 John Lidström, ÄLVSBY
- 4670 Guri Westfal-Larsen, PARADIS NORGE
- 4671 Josefin Nilsson, ÅHUS
- 4672 Bengt Melvås, MÖLNDAL
- 4673 Reidun Lundrud, OSLO NORGE
- 4674 Ingar Finstad, SON NORGE
- 4675 Einar Haugan, LEVANGER NORGE
- 4676 Göran Karis, SUNDSVALL
- 4677 Peder Kjelkenes, HAGFORS
- 4678 Jimmy Magnusson, VÄSTERÅS
- 4679 Sven Åkerö, VÄSTERVIK
- 4680 Bertil Brolin, VÄLLINGBY
- 4681 Birgitta Larsson, LULEÅ
- 4682 Inger Leunvall-Nilsson, LANDSKRONA
- 4683 Kurt Stenfelt, OSKARSHAMN
- 4684 Jan Tellgren, BÅLSTA
- 4685 Nils Klingfors, VALLENTUNA
- 4686 Folke Mineur, ALUNDA
- 4687 Anita Sundell, JOHANNESHOV
- 4688 Gerhard Kristensson, DALBY
- 4689 Anders Hast, SUNDSVALL
- 4690 Erik Sundell, MALMÖ
- 3104 Börje Gustafsson, ÄLVSJÖ
- 4691 Alvar Stenqvist, ROMAKLOSTER
- 4692 Claes Fredriksson, UMEÅ
- 4693 Margareta Lindgren, GRÖDINGE
- 4694 Leif Wahlund, MALMÖ
- 4695 Flemming Davidsen, ROSKILDE DANMARK
- 4696 Irene Hallberg, OXELÖSUND
- 4697 Bruno Olsson, ESLÖV
- 4698 Roland Herrström, SÖDERTÄLJE
- 4699 Inga Melin, SALTSJÖBADEN
- 4700 Aslaug Hansen, LARVIK NORGE
- 4701 Hans Erixon, KISTA
- 4702 Per Aagaard, NYKÖPING
- 4703 Niklas Johansson, EKEBY
- 4704 Sune Olsson, TORSBY
- 4705 Irving Zakrisson, UMEÅ
- 4706 Göran Bondesson, HUDDINGE
- 4707 Arne Ottosson, HÄRSFJÄRDEN
- 4708 Walter Stervander, ÖREBRO

- 4709 Lars Molin, ÖREBRO
- 4710 Gunnar Åsell, ENSKEDE
- 4711 Sven-Arne Olsson, NORRKÖPING
- 4712 Carl-Ivar Landgren, ALINGSÅS
- 4713 Rolf Karlsson, VIMMERBY
- 4714 Lars Palmén, VÄSTERVIK
- 4715 Frithjof Överdal, STAVANGER NORGE
- 4716 Anna-Gerda Adell, ÖSTRA LJUNGBY
- 4717 Arne Nordström, ÖREBRO
- 4718 Ulla-Karin Alsvold, TRELLEBORG
- 4719 Ellen Aubert, TRÖGSTAD NORGE
- 4720 Stig Eliasson, HALMSTAD
- 4721 Carina Ronge, HÄGERSTEN
- 4722 Åke Eriksson, FRÖVI
- 4723 Hans Håkansson, KÄVLINGE
- 4724 Nils T. Fahlén, UTANSJÖ
- 4725 Jonas Lundwall, TULLINGE
- 4726 Allan Berg, VISBY
- 4727 Arnold Selnes, FREDRIKSTAD NORGE
- 4728 Ulrika Johansson, KIRUNA
- 4729 Erik Nätter, STOCKHOLM
- 4730 Ola Persson, MALMÖ
- 4731 Rolf Markgren, ÅTVIDABERG
- 4732 Eric Svensson, GLANSHAMMAR
- 4733 Bruno Wikström, JOKKMOKK
- 4734 Olof Esping, LINKÖPING
- 4735 Torbjörn Nilsson, FORSA
- 4736 Bengt Gunnarsson, TÄBY
- 4737 Birgitta Johansson, LIDKÖPING
- 4738 Bertil Selerud, HJORTED
- 4739 Mårten Axelsson, SKÄNNINGE
- 4740 Magnus Wibjörn, TÄBY
- 4741 Lars-Bertil Carlsson, ÖREBRO
- 4742 John Grundström, SKÄRHOLMEN
- 4743 Bo-Göran Persson, TRELLEBORG
- 4745 Jan Danielsson, ALINGSÅS
- 4744 Bo Lindblad, NORRKÖPING
- 4746 Barbro Castenfors, DANDERYD
- 4747 Hans-Åke Karlsson, KISA
- 4748 Håkan Sundin, ÖREBRO
- 4749 Fredrik Svensson, ÖREBRO
- 4750 Alf Lindberg, TRANÅS
- 4751 Sten Lang, KRISTIANSTAD
- 4752 Jan Kjellander, NORA
- 4753 Lennart Källgren, JÄRLÅSA
- 4754 Katrin Sandström, UMEÅ
- 4755 Jo Rune Ugulen, OS NORGE
- 4756 Alf H. Vårem, BODÖ NORGE
- 4757 Göte Björklund, KUMLA
- 4758 Nils-Erik Grusell, VÄNERSBORG
- 4759 Gitt Rosander Gerhardsson, ÖREBRO
- 4760 Jan Giertz, SOLLENTUNA
- 4761 Anders Tehler, STOCKHOLM
- 4762 Viggo Barfoed, OSLO NORGE

- 4763 Nils Damsgaard, BÖRKOP
DANMARK
4764 Bengt Emanuelsson,
SEXDREGA
4765 Stig Pettersson, SKÖVDE
4766 Jan Christensen, KONGSBERG
NORGE
4767 Kerstin Bjernevik, KISTA
4768 Allan Axelsson, VÄSTERÅS
4769 Vidar Forsner, LINDESBERG
4770 Fritz Nordberg, TRÖNDHEIM
NORGE
4771 Bo Arnells, ALFTA
4774 Berit Skjefrås, HAVGEI
DALANE NORGE
4775 Jonny Hedkvist, ESKILSTUNA
4776 Lennart Kjellgren, JÄRLÅSA
4777 Henrik Matz, UPPSALA
4778 Cecilia Lindblad, UPPSALA
4773 Harald Wallin, ANDERSLÖV

AV DIS-VÄST VÄRVADE MEDLEMMAR

- 2088 Tommy Carlsson, BRÅMHULT
2089 Reino Löfgren, NOSSEBRO
2090 Ingemar Lindh, BORÅS
2091 Kerstin Nyman, SANDARED
2092 Hans Andersson, SPARSÖR
2093 Mats Wenander, BORÅS
2094 Birgitta Ternström,
VISKAFFORS
2098 Håkan Magnusson, FRISTAD
2099 Ingemar Fenander,
UDDEVALLA
2100 Christer Feiff, MÖLNDAL
2101 Sven Reftel, GÖTEBORG
2102 Marie Paula Arnesson,
GÖTEBORG
2103 Sonja Rindby, GÖTEBORG
4772 Hugo Fäldin, GÖTEBORG

AV DIS-ÖST VÄRVADE MEDLEMMAR

- 96 Bertil Sjögren, SPÅNGA
3098 Bo Lindholm, SALTSJÖ-BOO
3099 Åse Stuve, SKÄRHOLMEN
3100 Karl-Johan Fyrö, KISTA
3101 Torsten Mattsson, NORRTÄLJE
3102 Birgit Grotell, BROMMA
3103 Lennart Lingedal, SKOGÅS
3105 Gösta Bergkvist,
ÅKERSBERGA
3106 Nils Klingfors,
VALLENTUNA
3107 Birgitta Zamore Qviberg,
NORRTÄLJE
3108 Håkan Solberg,
SKÄRHOLMEN
3109 Britta Hegethorn,
HÄGERSTEN
3110 Gun Palmgren, SOLNA

Bertil Stalefors
Medlemsregistrator

Forskarkontakt och efterlysningar

Kan vi hjälpa Tossene och Kville?

Brunna prästgårdar

Vi vet alla när vi vill forska bakåt, att det ofta blir stopp. Ibland beror det på att böckerna är borta i samband med prästgårdsbränder. I Bohuslän har denna olycka drabbat Tossene och Kville så sent som 1898 resp 1904. I Tossene har någon - tack till Dig okände - lyckats rädda tre omgångar med husförhörslängder, men i Kville är allt borta.

Rekonstruktion

1987 gav Håkan Skogsjö ut ett häfte om sin forskning i Edsele i Ångermanland, där bevarade böcker börjar först 1808, och visade att det inte är omöjligt att försöka rekonstruera material, som är borta. I Ockelbo i Gästrikland brann kyrkan, och därmed även kyrkoarkivet, 1904, och där håller några entusiaster på att bygga upp en databas på material, som hämtas i andra källor.

Insatserna smittar

De norrländska idéerna har smittat av sig till Bohuslän, och sedan ett par år håller en grupp i Hunnebostrand och en annan i Tanum på med att samla in material med sikte på att få fram personalia ur andra källor. Låt oss hjälpa dessa! I förlängningen kan det bli att vi hjälper oss själva.

Vad kan jag bidra med?

Jo, det räcker med att så fort Du hittar något före 1906 där **KVILLE (QVILLE)**, **SVENNEBY** eller **BOTNA** förekommer, så meddela detta - helst även med uppgift på källan - till studiecirkeln i Tanum genom:

Gunborg och Emil Holmberg
Veddövägen, P1 2522
450 71 Fjällbacka
tel 0525 - 122 15.

Och ser Du i något sammanhang **TOSSENE** eller **ASKUM** före 1898, så ge detta till Sotenäs Personhistoriska Förening, vars sekreterare är

Nils Marelus
Dalstigen 17
451 34 Uddevalla
tel 0522-130 52.

Den föreningen har konstruerat en blankett, godkänd på Riksarkivet, för uppgifter ur olika källor och när materialet har samlats in om några år skall det databearbetas.

Vi önskar båda grupperna lycka till!
Vi ska bidra med vad vi kan!

Martin Pehrsson
DIS-medlem 1289

Slekten Gustafson fra Visby, Gotland

Jag heter Björn Gustafson og er bosatt i Norge. Min slekt kan føres tilbake til Visby, dit Per Gustafson (født 1776 i Småland) flyttet i 1811. Han hadde 4 barn, og flere av disse giftet seg med gotlendinger. Dette er nedtegnet i Gotländsk Släktbok (E. Nyberg 1938).

Min farfar, sønnesønn av Per Gustafson, flyttet til Kristiania (Oslo) 1900. Han var professor i arkeologi, og fikk det ærefulle verv å lede utgravningen og restaureringen av Osebergskipet i Vestfold. Det ville være interessant å få kontakt i den svenske del av familien hvis de finnes!

Med vennlig hilsen
Björn Gustafson (medl 4465)
Nordåskollen 62
N-1415 Oppegård
Norge
tel +47 2 99 17 25

MARKNADSTIDNING B

Avsändare: Föreningen DIS
Sandgatan 10 kv
582 35 LINKÖPING

MEDLEMS- AVGIFTER 1993

Inbetalningskort för medlemsavgiften 1993 utsändes inom kort. Vi hoppas Du vill besvara den lilla enkäten som finns på talongen.

NYHET: Familjemedlemskap

Du som blivit medlem efter 1 okt 1992 har automatiskt blivit medlem också för 1993 och får inget nytt inbetalningskort

Nytt från i år är möjlighet till familjemedlemskap för medlem som tillhör samma familj och har samma postadress som del ordinarie familjemedlemmen. Om du vill utnyttja detta, minska beloppet till DIS med 40:-. Som familjemedlem får du inget eget exemplar av Diskulogen men har i övrigt alla medlemsrättigheter.

Visste du att

vi nu är över 2000 medlemmar i DIS! Och många av oss, ja de flesta använder DISGEN.

Om du har en gammal version av DISGEN i byrålådan, varför inte byta upp dig till version 5 och kanske hänga med på någon av de många kurserna som är på gång. Trevligare

DISBYT

Du är väl med i DISBYT!

DISBYT är en del av den service DIS erbjuder sina medlemmar med sin släkt på dator. Genom att skicka in Ditt släktmaterial till DIS kan Du få reda på vilka andra släktforskare som eventuellt arbetar med samma släkter och/eller på samma orter som Du. Har du DISGEN följer du anvisningarna på sidan 153 i program-manualen.

Har du annat släktforskarprogram: skapa en GEDCOM-fil och tag sedan kontakt med lämpligt DIS-BYT-ombud, se sidan 2 i Diskulogen.

—
samvaro än bland meningsfränder är det svårt att hitta!

Tag kontakt med närmaste regionala DIS-förening eller hör efter med någon annan DIS-medlem i din hemtrakt. Kanske ni via något bildningsförbund kan få till stånd en cirkel hos er. Hos DIS finns kursmaterial att disponera.

Hör av er!

In this issue of Diskulogen

The chairman of DIS, Sture Bjelkåker welcomes the new regional organization, DIS-MITT with office in Njurunda, not far from Sundsvall. Local DIS activities are planned in Östergötland as well. We need more people in the DIS staff and are also looking for a larger office.

A report from the 13:th annual meeting of DIS with summary of the activities of the past year, the development measured in memberships and in distributed genealogy programs. The regional organization DIS SYD is from now on represented on the board of DIS.

A computer based register of families living in the county of Medelpad from 1535 to 1800 is being prepared. A great job is being made by volunteers and idealists.

Another report from the 20:th congress on Heraldics and Genealogy in Uppsala covering genealogical topics from Mexico, Belgium and Germany is presented by Olof Cronberg.

Sture Bjelkåker summarizes the 6:th Nordic Meeting for Computers in Genealogy in Helsinki, where the participating countries reported on ongoing projects.

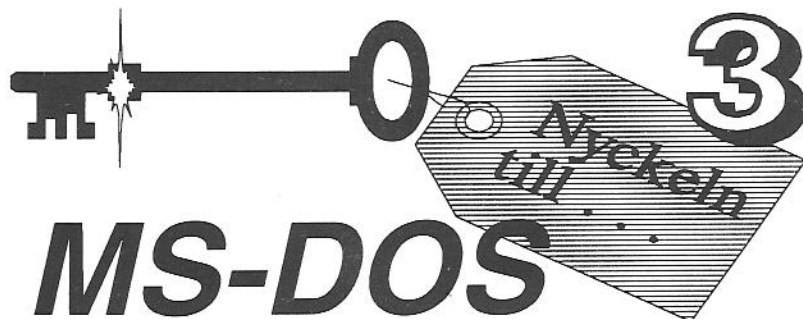
One member gives a glimpse of his results in family research. Via an inherited violin he finds a distant relative from the early 1900:th century who wrote his diary in runic alphabet.

How shall computer generated registers of church records be distributed to the users? On printed paper, on microfiche or on diskette? An issue to be discussed.

A lot of activities are taking place in the regional DIS organizations. A number of meetings and lectures on the use of DISGEN is reported.

Föreningen för
datorhjälp i släktforskningen
1993

PERSONDATORNS

DOS

Synpunkter, tips och råd för DISGEN-användare

Vad är DOS?

DOS uttydes **D**isk **O**perating **S**ystem och består av ett antal filer, som tillsammans styr datorns arbetssätt på en mängd olika sätt. Man bestämmer vilket språk som skall användas, vad tangenterna skall betyda, skärmens färger, minneshanteringens osv.

Ursprungligen fanns en typ som kallades PC-DOS, lanserad av IBM och skriven av Microsoft men snart nog kom Microsoft ut med en egen version som man kallade MS-DOS. I praktiken kan dessa båda betraktas som identiska. Digital Reserach har lanserat en som kallas DR DOS, som i vissa avseenden nog är bättre, men här behandlas endast MS-DOS, som nu hunnit upp till version 5. Det mesta som skrivs här gäller både i den och i äldre versioner. Om undantag finns påpekar jag det. De flesta nya DISGEN-ägare torde dock ha den nya versionen. Annars rekommenderas den varmt till anskaffning, eftersom den på flera punkter är bättre och även manualen är avsevärt mer lättläst.

Bra böcker

Dessutom finns det flera bra böcker på olika nivåer, t ex "Introduktion till DOS" från SPCS eller "Stora DOS boken" av Van Wolverton från Pagina förlag. Dessa behandlar ämnet på lite annorlunda sätt än manualen och kan därför kanske vara lättare att förstå sig på. DOS är teckenbaserat, vilket betyder att man måste skriva bestämda ord för att ge ett kommando till

skillnad från t ex Windows, där man pekar på en grafisk symbol när man vill starta en operation. Men detta kräver avsevärt mer resurser hos datorn = dyrare dator.

Enheter

Med Enhet (eng. Drive) avser man disketter och hårddiskar och betecknar diskettenheten **A:**. Om man har två diskettenheter kallar man den andra för **B:**. Hårddisken kallas **C:**.

Om man har flera hårddiskar fortsätter man uppåt i alfabetet. Det finns också möjlighet att dela upp, partitionera, en stor hårddisk i flera enheter, som man då förstås också döper i stigande ordning.

När datorn startas söker den först i enhet **A:** efter sina systemfiler, men om ingen diskett finns isatt där, går den till **C:** och fortsätter sökandet.

När datorn har startat visar den en markör (eng. Prompt) som anger vilken enhet på vilken datorn hittade sitt DOS. Det anges så här:

C:\>

Man växlar mellan enheterna helt enkelt genom att skriva önskad enhets bokstav, omedelbart följt av ett kolon samt verkställighetsknappen (Enter). När kommandot är utfört kommer prompten på nytt att skrivas på ny rad på skärmen.

A:\>B: (Enter) (välj enhet B)

B:\>C: (Enter) (välj enhet C)

C:\>

Se vidare under stickordet Roten under rubrik Kataloger nedan.

Formatera

Innan en diskett (eller hårddisk) kan användas måste den formateras, göras läs- och skrivbar. Detta göres med kommandot **FORMAT** följt av

enhetens namn och innebär att alla filer mer eller mindre permanent raderas från enheten ifråga. Alltså är det fråga om att formatera en diskett, sådana köper man ju då och då. Man skriver då:

```
C:\> FORMAT A: (Enter)
```

Oftast sköter sedan datorn om resten, den väljer riktiga parametrar.

SKRIV ALDRIG 'FORMAT C:'

Allt raderas då på hårddisken!

Hårddisken är formaterad vid leverans och har normalt DOS installerad.

Man kan visserligen med en del arbete ofta återvinna det förlorade med UNFORMAT i den nya versionen av DOS men det är ju bra onödigt att skapa extra arbete och utsätta sig för risken att förlora filer.

Kataloger

För att man skall kunna hålla ordning på alla filer, de kan vara flera tusen till antalet, är det genom DOS sörjt för att man kan skapa **Kataloger (Bibliotek, Directories)**.

I en katalog lagrar man filer som hör ihop på något vis. Exempelvis kan man lägga alla filer som hör till ett ordprogram i en katalog, som man kan välja att kalla ORD, alla DISGEN-filer i en som man kallar DG5 eller DG eller vad man vill. I och för sig kan man även lägga de filer man själv skapar (brev, flockar m m) i samma katalog men detta är lite opraktiskt. Man får bättre översikt och reda om man lägger sådant i en eller flera underkataloger. Till ORD kan man ha en för BREV, en annan för PM, en tredje för DIVERSE eller EKONOMI, allt efter eget val och behov. På samma sätt bör man ha sina släktingar i en särskild katalog, skild från DG5. Man kan kalla denna för ARKIV eller OVE eller vad man vill.

Skulle man ha flera utredningar på gång är det nog nödvändigt att hålla dessa skilda från varandra genom att ha dem i särskilda underkataloger. Om man t ex tittar på kungafamiljens anor kan man lägga dess flockar i en katalog med namnet KUNG. För alla DOS-filerna har man också en egen katalog, som oftast kallas DOS.

Från början finns det på både disketter och på hårddisken alltid en grundkatalog, den s k **Roten** som på hårddisken betecknas C:\, där man inte bör ha några andra egna filer än

CONFIG.SYS och **AUTOEXEC.BAT**, som båda, var och en på sitt sätt, talar om för datorn vad som skall göras vid starten. Där startas musens drivrutin, tangentbordet fastläggs, minnet kanske disponeras på visst sätt o s v.

Med de olika biblioteken bygger man upp ett 'träd' från roten. Hur du gör detta framgår lite längre fram i artikeln.

```
C:\
C:\DOS
C:\ORD
    C:\ORD\BREV
    C:\ORD\PM
    C:\ORD\DIVERSE
C:\DG5
    C:\DG5\ARKIV
...
```

När datorn startas läser den i C:\ alltid de båda ovannämnda filerna för att få instruktion för sina inställningar. En viktig rad i **AUTOEXEC.BAT** är **PATH**, som i översättning betyder väg eller stig. Där anges vilka kataloger datorn skall söka i för att hitta önskad fil. Varje katalog skall åtskiljas från nästa med ";". Låt oss som ett exempel anta att vi har följande rad:

```
PATH C:\;C:\DOS;C:\ORD;C:\DG5
```

Om jag nu ger kommandot DISGEN för att starta vårt släktforskningsprogram, letar datorn först i den katalog, som just då är aktiv och som i detta exempel oftast är C:\DG5\ARKIV. Där finna emellertid inget DISGEN att starta. Om ingen **PATH**-instruktion finns får man då beskedet att filen ej hittats. Men med **PATH** fortsätter sökningen i stället i roten, sedan i DOS- och ORD-katalogerna och sist i DG5, där den sökta filen hittas och startas.

Detta system är viktigt att känna till eftersom nya filer alltid läggs i aktuell (aktiv) katalog. Man måste alltså se till att C:\ORD\BREV är aktiv om man skriver brev och C:\DG5\ARKIV om man arbetar med slakten. Datorn hittar sedan med **PATH** alltid till de programfiler som behövs i resp programkatalog.

Katalogerna närmast under Roten skapas därifrån genom att skriva **MD** + katalognamnet (MD = Make Directory) samt därefter det nästan alltid obligatoriska **ENTER**. Katalogen DG5 skapas sålunda:

C:\>MD DG5 (Enter)

C:\>

Om man sedan vill göra DG5 till aktuell katalog skriver man **CD DG5** (CD = Change Directory). Vi kan sedan därifrån skapa en underkatalog till DG5 genom att skriva t ex MD ARKIV.

C:\>CD DG5 (Enter)

C:\DG5\>

Vill man gå tillbaka till roten skriver man

C:\DG5\>CD \ (enter)

C:\>

Man kan också stega sig baklänges i trädet genom att skriva **CD** följt av två punkter:

C:\DG5\ARKIV\>CD .. (enter)

C:\DG5\>

När Du har skapat några kataloger kan det vara intressant se hur systemet ser ut. Skriv därför

C:\>TREE (Enter).

Då visas den sk trädstrukturen, såsom den ser ut på din dator. (Äldre DOS-versioner ger ett annorlunda utformat svar, ej alls så överskådligt.) Experimentera gärna med att skapa kataloger och underkataloger till dessa.

Vill du sedan ta bort en katalog, ställer du dig bara i närmast överordnade katalog och skriver **RD** + katalognamn (t ex RD ORD) + (Enter), men katalogen får inte då innehålla några filer (RD = Remove Directory).

Om du vill kolla vilka filer som finns i en katalog ställer du dig i den katalogen och skriver **DIR**.

C:\>DIR (Enter)

Om man står på annat ställe måste man också ha med en vägbeskrivning till önskat ställe, t ex DIR C:\ORD\BREV.

Filnamn

En fil måste alltid ha ett namn och detta består av två delar, dels det egentliga filnamnet, bestående av max 8 tecken, dels ett efternamn med max 3 tecken, som kan representera filtyp. De båda delarna skall vara åtskilda med en

punkt. Filer som slutar på .BAT, .COM eller .EXE är direkt körbara och kan startas genom att endast skriva filnamnets första del. S.k. BAT-filer gör man själv för olika ändamål medan de båda andra är programfiler, tillverkade av programmerare. Filer på .SYS är systemfiler, som man normalt inte behöver bekymra sig mycket över. Filer som slutar på .HLP brukar vara hjälpfiler, .OVL betyder overlay etc. Normalt kan man ganska fritt sätta filnamnets typdel ganska fritt, bara man inte använder BAT, COM eller EXE.

Att ändra, editera

Det är viktigt att var och en kan ändra sin AUTOEXEC.BAT så att det passar förhållandena i det enskilda fallet. Ändringar gör man mycket enkelt i DOS 5.0 eftersom där tillkommit en editor som är mycket mer lättarbetad än tidigare verktyg. Ställ dig i roten och skriv

C:\>EDIT AUTOEXEC.BAT (Enter)

Om du får felmeddelande beror det på att inte EDIT hittas. Skriv då först

C:\>PATH C:\DOS (Enter)

och sedan upprepas det första kommandot, EDIT... Du får upp den nuvarande filen på skärmen och kan nu lätt ändra efter behag. Se bl a till att åtminstone C:\DG5 och C:\DOS finns med på PATH-raden och att SET-variabeln kommer in på en rad enligt DISGENs manual. I övrigt finns antagligen lämpligaste kommandon sedan förut.

Om Du skulle vilja att DISGEN startar direkt när du slår på datorn kan du lägga till två rader, nämligen först CD \DG5\ARKIV (om du har släkt i det arkivet), därefter som sista rad ordet DISGEN. Om du i stället föredrar att få upp en meny först får du förstås ersätta dessa två rader med lämpliga kommandon för att komma dit och sedan lägga raderna om DISGEN på rätt ställe i menyprogrammet. När du är nöjd med filens utseende trycker du på ALT-tangenten varvid bokstäver tänds på menyraden högst upp. Tryck på F för File (i den engelska versionen, A för Arkiv i den svenska), tryck sedan på Exit (Avsluta) och svara ja för att spara ändringarna.

CONFIG.SYS ändras på samma sätt som AUTOEXEC.BAT, men den filen behöver sällan åtgärdas av nybörjare. När båda filerna är klara trycker du samtidigt på de tre knapparna **Ctrl +**

Alt + Del varvid datorn varmstartas (bootas om) och de båda filerna läses in. Förhoppningsvis blir det nu som du tänkt dig, i alla fall blir det på det sätt du skrivit. Blir det fel får du göra om proceduren men nu på rätt sätt.

Kopiera, Döpa om

Det finns många tillfällen då man skulle vilja kopiera en fil från en diskett till hårddisken eller tvärtom eller mellan olika kataloger. Två filer kan aldrig ha samma namn i en och samma katalog men ingenting hindrar att samma filnamn finns i olika kataloger.

Principen är enkel, man skriver: COPY källfil målfil. t ex:

```
C:\ORD\BREV> COPY TILLBROR.TXT  
TILLMOR.TXT (Enter) (allt på en rad)
```

Efter COPY skall det alltid, liksom i de andra kommandona finnas ett mellanslag. Detsamma gäller mellan olika grupper av ovanstående typ, alltså mellan namnet på källfilen och namnet på målfilen. Med källfil avses namnet på ingående fil, ev försedd med vägbeskrivning till stället där filen finns. Detta är inte nödvändigt om man redan står i den katalog där källfilen finns. I namnet är sedvanliga "jokertecken" (? och *) tillåtna. * ersätter alla tillåtna tecken på eller efter angiven position medan ? endast ersätter alla tecken men endast på angiven position. Målfilsnamnet kan helt utelämnas om man redan står i den katalog där målfilen skall placeras och man inte önskar ändra namnet. Man kan också utelämnas bara namnet men skriva ett mål, t ex A: eller C:\ORD, alltså adresskatalogen. Låt oss ta några exempel:

1. C:\DG5\ARKIV>COPY A:*. * (Enter)
Kopierar alla filer från A: till aktuell katalog i C.
2. C:\ORD\PM>COPY *. * A:(Enter)
Kopierar alla filer i aktuell katalog till A-disketten.
3. C:\ORD\PM>COPY A*.BAT A:(Enter)
Som 2. men bara de filer som börjar på A och har .BAT som efternamn
4. C:\ORD\PM>COPY A?.BA? A: (Enter)
Som 2. men bara filer som

börjar på A och har en enda bokstav till i namnet och vars efternamn börjar på BA.

5. C:\>COPY \ORD\MIN.FIL A: (Enter)
Kopierar angiven fil i katalogen ORD till A-disketten. Användes om man står i annan katalog än ORD.

6. C:\>COPY A:MIN.FIL C:\ORD (Enter)
Kopierar MIN.FIL på A: till ORD-katalogen på C. Vill du samtidigt döpa om den skriver du i stället på slutet C:\ORD\DIN.FIL.

Vill man bara döpa om en fil går man lättast till den katalog där filen finns och skriver **REN** + namn1 namn2 (REN = Rename), t ex

```
C:\ORD\BREV>REN MIN.FIL DIN.FIL
```

DEL (Delete = Radera) användes på analogt sätt men där är det förstås bara fråga om källfil. Var mycket försiktig och tänk efter två gånger innan du skriver DEL *.*; hela den aktuella katalogen raderas! Visserligen kan du, om du gör det genast, återvinna alla filerna med kommandot UNDELETE, men det blir en del extra jobb. UNDELETE finns bara i DOS ver 5.0.

Experimentera gärna med ovanstående kommandon för att se hur de fungerar. Man lär sig bäst på eget knappande och på egna misstag och då är det bäst att göra misstagen under kontrollerade förhållanden. Lycka till! Kör du fast så kan du försöka ringa mig så skall vi nog klara ut det.

Januari 1993

Författare: Ove Billing, Laholm.

(Redaktör: Björn Johansson)

Tidigare nycklar:

Nr 1, DATORKÖP

Nr 2, SKRIVARKÖP

Har Du tips på ämnen av intresse, kontakta oss gärna!

Föreningen DIS
Sandgatan 10 kv.
582 35 LINKÖPING
013-149043 (tel.sv.)

013-139473 (DIS Family)